

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ณรงค์ เบ็ญจศักดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION OF ADMINISTRATORS
IN BASIC EDUCATION INSTITUTIONS UNDER
NAKHON SI THAMMARAT EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

NARONG BENJASAK

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2007**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

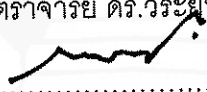
ผู้วิจัย นายณรงค์ เบ็ญจศักดิ์

สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาติตะกาศกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาติตะกาศกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ)

.....กรรมการ

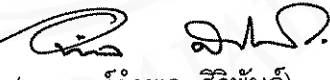
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวัฒน์ จงจิตร ศิริจิรกาล)

.....กรรมการ

(นายกฤษา วีระพงศ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาติตะกาศกุล)

(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย	นายณรงค์ เบ็ญจศักดิ์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาทะกาญจน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทร์หา ดร.สุรพงศ์ เขื่อนศิริพรฤทธิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน ตามตำแหน่งปัจจุบัน ขนาดของโรงเรียน และอัตรากำลังครูต่อนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 444 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นงานการบริหารงานวิจัยและพัฒนา และการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่าทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันพบว่า

โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นงานบริหารการเรียนการสอน งานบริหาร การประเมินผลการเรียน และงานบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังครูต่อนักเรียน ต่างกันพบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน งานการบริหารการเรียนการสอน งานการบริหารการประเมินผล การเรียน งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา งานการบริหารการพัฒนาบุคลากรทาง วิชาการ และงานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 งานการบริหารงานวิจัยและพัฒนา และงานการบริหารระบบ ข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The Title	Academic Affair Administration of Administrators in Basic Education Institutions under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4
The Author	Mr. Narong Benjasak
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Werayut Chatakan
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr. Maitree Jantra Dr. Surapong Uasiripornrit

This research was aimed at studying and comparing the level of academic affair performance of Basic Education Institution administrators in the opinion of the administrators and teachers, separated by the present position, size of schools and ratio of teachers to students. The research samples included 444 administrators and teachers in the Basic Education Institutions under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4. The data collection instrument were questionnaires. The statistics utilized in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were as follow:

1. As a whole, the level of academic affairs administration performance of the administrators in the opinion of the administrators and teachers under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 were at a high level. When each aspect was considered, it was found that most aspects were at a high level except the research and development administration, academic performance evaluation were at a moderate level.
2. As a whole and for individual aspect, the results of the comparison of the level of academic affairs administration performance in the opinion of the administrators and teachers under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 were statistically significant different at the 0.01 level.
3. As a whole, there was no difference in the result of the comparison of the level of academic affairs administration performance in the opinion of the administrators and teachers in the different size of schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 4 except for the teaching and learning administration, the evaluation, the internal supervision, there was statistically significant difference at the 0.05 level.
4. As a whole and for individual aspect, the comparison of the level of academic affairs administration performance in the opinion of the administrators and teachers who worked in the schools which were difference in the ratio of teachers to students. There was statistically significant difference at the 0.01 level for the aspect of teaching and learning administration, evaluation administration, internal supervision administration, personnel development administration, academic performance evaluation administration. For the aspects of the research and development administration and information system and academic information administration, there was statistically significant difference at the 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โมตรี จันทรา และดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นายจรัส เพชรทับ นายศักดิ์พงศ์ นิลไพรัช นายกรีธา วีระพงศ์ นายวรรณโณ รักธรรม และนายสุชน เกิดมณี ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจ แก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำผลไปใช้ในการวิจัยได้อย่างถูกต้อง ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 6/2548 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือตลอดมา รวมทั้งขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของข้าพเจ้า ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ณรงค์ เบ็ญจศักดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ของการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	14
หลักการบริหารงานวิชาการ.....	16
ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ.....	18
กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....	38
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53

บทที่

หน้า

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	101
วิธีดำเนินการวิจัย	101
สรุปผลการวิจัย	102
การอภิปรายผลผลการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะ	111
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	123
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	125
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	134
ประวัติผู้วิจัย	156

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 51
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอัตรากำลังครูต่อนักเรียนตามเกณฑ์ ก.ค..... 52
3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 54
4	ความถี่และร้อยละสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน.. 59
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 60
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 61
7	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารงานหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 64
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน 65
9	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการเรียนการสอนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 67
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การประเมินผลการเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน 68

ตารางที่

หน้า

11	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการประเมินผลการเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน.....	70
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน	72
13	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน.....	74
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน	75
15	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน.....	77
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารการวิจัยและพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน	78
17	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน.....	80
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารโครงการทางวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน	81
19	ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารงานโครงการทางวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน	82

ตารางที่

หน้า

20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหารระบบข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน 83

21 ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารงานโครงการทางวิชาการในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 85

22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การประเมินผลงานทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 86

23 ความถี่และร้อยละของปัญหาการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 88

24 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน..... 89

25 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการสอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน 91

26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่แตกต่างกันของระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน 92

27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่แตกต่างกันของระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การประเมินผลการเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน 93

28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่แตกต่างกันของระดับการปฏิบัติงานการบริหาร การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน 93

